

עפ"א 44233/09/21 - מ.ט. סחר ושיווק בע"מ נגד עירית חיפה

בית המשפט המחוזי בחיפה בשבתו כבית-משפט לערעורים פליליים

עפ"א 44233-09-21 מ.ט. סחר ושיווק בע"מ נ' עירית חיפה

בפני כבוד השופטת תמר נאות פרי

המבקשת מ.ט. סחר ושיווק בע"מ

נגד

המשיבה עירית חיפה

החלטה

בקשה למתן ארכה להגשת ערעור על פסק דינו של בית המשפט לעניינים מקומיים חיפה (כב' השופטת ג'אדה בסול) מיום 6.6.2021 בתיק רע"ס 49776-01-20.

1. נגד המבקשת ושניים אחרים הוגש כתב אישום המייחס להם ניהול עסק ללא רישיון כנדרש, עבירה מכוח סעיפים 4 ו-14 לחוק רישוי עסקים, תשכ"ח-1968 (להלן: "**החוק**").

2. בהתאם לעובדות כתב האישום, שלושת הנאשמים הפעילו עסק של ממכר מזון ומשקאות משכרים (להלן: "**העסק**") ללא רישיון, החל מחודש מרץ 2019. עוד נטען כי התבקש רישיון אך הבקשה נדחתה, נוכח פריטי בניה בלתי חוקית הקיימים במקום.

3. לגבי פריטים אלו - התנהל תיק מקביל לגבי עבירות מכוח חוק התכנון והבניה, תשכ"ה-1965, ובשלב מסוים הגיעו שם הצדדים להסדר, אשר לפיו ניתן צו הריסה שיפוטי אשר יכנס לתוקף ביום 31.12.2021, אלא אם תוכשר הבניה הבלתי חוקית עד אותו מועד.

4. לאור ההסדר האמור בתיק "הבניה", והיות והבניה הבלתי חוקית היא אשר מנעה את מתן רישיון העסק, הצדדים אף הגיעו להסדר בתיק קמא, כדלקמן: כתב האישום נגד שני נאשמים ימחק, המערערת תודה בעובדות ותורשע, המשיבה לא תעתור למתן צו סגירה (כפי שהתבקש בכתב האישום) אלא רק לקנס ולחתימה על התחייבות, הצדדים יטענו באופן חופשי לגבי שיעור הקנס וינתן לעסק רישיון עסק זמני עד יום 31.12.2021.

5. ביום 6.6.2021 בית המשפט קמא אימץ את ההסדר, הרשיע את המבקשת בהתאם להודאתה, ולאחר שמיעת טיעוני הצדדים לעניין העונש - קבע כי מתחם העונש בהתחשב בשיקולים הרלבנטיים נע בין 5,000 ל-8,000 ₪, וכי הקנס שיושט על המבקשת יהא בסך 7,000 ₪, לתשלום ב-4 תשלומים שווים, הראשון ביום 20.9.2021.

6. ביום 30.9.2021 הגישה המבקשת בקשה למתן ארכה להגשת ערעור. בבקשה נטען כי נוכח מחלתו של ב"כ המבקשת ונוכח "תקופת החגים" מתבקשת ארכה בת חודשיים להגשת הערעור. לבקשה לא צורף תצהיר, לא צורפה הודעת הערעור שאותה ביקשה המבקשת להגיש וצורפו שני אישורים רפואיים כללים לגבי ימי מחלה, אשר לא ניתן להבין מהם מהי מהות המחלה.

7. בהמשך, הגישה המבקשת הודעה לפיה היא ניסתה להגיש את הבקשה עוד ביום 23.9.2021 אך הבקשה לא נקלטה במערכת, ואף הבהירה כי היא מבקשת ארכה להגשת הערעור עד סוף חודש נובמבר 2021.

8. המשיבה הגישה תשובה בכתב ובה מנומקת התנגדותה למתן הארכה. לשיטתה, אין מקום להאריך את המועד כפי התבקש, כאשר הבקשה להארכת המועד הוגשה ארבעה חודשים אחרי מתן פסק הדין (מיום 6.6.2021 עד 30.9.2021), ועוד התבקשה ארכה להגשת הערעור עד 30.11.2021, כלומר - ששה חודשים לאחר מתן גזר הדין, מה גם שאין כל סיבה להתערב בגזר הדין שניתן במסגרת ההסדר כפי שתואר מעלה, ולכן אין סיכויים לערעור שכזה.

9. נוכח העובדה כי חלק מנימוקי המבקשת לארכה שהתבקשה היו קשורים למצבו הבריאותי הנטען של בא כוחה, סברתי לקבוע דיון במעמד הצדדים חלף מתן החלטה על יסוד הבקשה והתשובה בכתב, על מנת לברר נתונים עם ב"כ המבקשת באופן אישי, ולא בכתב, ולשמור על צנעת הפרט ככל שניתן. אלא שביום שנקבע לדיון - לא התייצב ב"כ המבקשת, ובמקומו הגיעה לדיון נציגה ממושרדו שמסרה כי מפאת מחלה הוא אינו יכול להגיע לדיון. כך, סוכם כי ב"כ המשיבה תוכל להשלים את טיעוניה בעל-פה, וכי ב"כ המבקשת יוכל להגיב בכתב, כפי שימצא לנכון.

10. בדיון, חזרה ב"כ המשיבה על העמדה שפורטה בתשובה בכתב, הדגישה כי לא מתקיימות נסיבות המצדיקות מתן ארכה, כי הקנס הושת במסגרת הסדר וכי הוא ממילא נמוך ביותר.

11. ב"כ המבקשת הגיש תגובה בכתב, בה נטען כי מצבה הכלכלי של המבקשת קשה, כי המועד להגשת הערעור היה אמור להיות רק בספטמבר, בשים לב לפגרה, ולכן הבקשה לקבלת ארכה לא הוגשה באיחור משמעותי. עוד נטען כי סיכויי הערעור טובים, שכן לא היה מקום להטיל על המבקשת קנס כה גבוה אלא קנס סימלי בלבד, וזאת בשל שרישיון העסק לא ניתן למבקשת במשך תקופה כה ממושכת בשל התנהלות בלתי סבירה מצד המשיבה. בנוסף, צורפה לתגובה הודעת הערעור שאותה התכוונה המבקשת להגיש (למרות שלא סוכם שכך יעשה), ובה הטענות הבאות: (א) שגה בהמ"ש קמא שעה שהרשיע את המבקשת גם בעבירה לפי סעיף 15 לחוק; (ב) שגה בהמ"ש קמא שעה שלא נתן משקל לכך שהושג הסדר "פשרה" בתיק "התכנון והבניה" ללא קביעה כי המבקשת ביצעה עבירה תכנונית; (ג) שגה בהמ"ש קמא שלא נתן משקל לקשיים הכלכליים של המבקשת; (ד) שגה בהמ"ש קמא שלא נתן משקל להיעדר עבר פלילי מבחינת המבקשת; (ה) שגה קמא שעה שלא נתן משקל להתנהגות הנלווה של המשיבה; (ו) לא ניתן משקל להודאה של המבקשת שחסכה מזמנו של בית המשפט; ו-ז) לא ניתן משקל לכך שהמבקשת לא גרמה "לנזק ממשי לשום קרבן".

12. לאחר בחינת הנתונים והטענות - שוכנעתי כי דין הבקשה להידחות.

13. הסמכות להאריך מועד להגשת ערעור פלילי נקבעה בסעיף 201 לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], תשמ"ב-1982. בשונה מהדין בהליכים אזרחיים, שיקול הדעת של בית המשפט רחב יותר ונפסק כי כאשר מדובר בהליך פלילי - השיקולים שיש לקחת בחשבון כוללים את התקופה שחלפה מאז שחלף המועד הקבוע להגשת ערעור (כאשר ככל שחלף זמן רב יותר - יש צורך בנימוקים משכנעים יותר להארכת המועד), השאלה אם המערער היה מיוצג על ידי עורך דין, סיכויי הערעור, האינטרס הציבורי בהכרעה בערעור, החשש מעיוות דין במידה שתחסם האפשרות לערעור, עקרון סופיות הדיון ועקרון היציבות והוודאות המשפטית (בש"פ 5988/06 נגר נ' מדינת ישראל (25.7.2006); בש"פ 6125/09 רבין נ' מדינת ישראל (11.8.2009), ע"פ 6955/15 בלאו נ' עיריית חיפה (16.6.2016); בש"פ 660/16 פלוני נ' מדינת ישראל (31.1.2016); בש"פ 8197/13 אמסלם נ' מדינת ישראל, פסקה 9 (8.1.2014); ע"פ 5787/20 מזרחי נ' מדינת ישראל, פסקה 11 (31.8.2020); בש"פ 2311/20 בן לולו נ' מדינת ישראל, פסקה 4 (30.3.2020); בש"פ 8795/20 פלוני נ' מדינת ישראל (17.12.2020); בש"פ 6172/20 אבו הבירה נ' מדינת ישראל (8.9.2020)).

עוד נפסק כי על אף הגישה המקלה בהשוואה להארכת מועד להגשת הליכים אזרחיים, הכלל הוא שגם בהליכים פליליים יש להקפיד על קיום המועדים הסטטוטוריים והארכת מועד לא תינתן כדבר שבשגרה (בש"פ 6874/20 אבו קוש נ' מדינת ישראל (13.10.2020); בש"פ 837/21 עובד נ' מדינת ישראל (7.2.2021)).

14. במקרה הנוכחי, המדובר באיחור משמעותי, הן עד מועד הגשת הבקשה לקבלת ארכה ובוודאי שעד הגשת הודעת הערעור עצמה.

15. ההסבר לאיחור כפי שמופיע בבקשה היה "שילוב" בין טענות אודות מחלתו של ב"כ המבקשת לבין "תקופת

החגים". "החגים" אינם סיבה לאיחור כה משמעותי, והיות ולא הוסבר איזה "חלק" מהאיחור נובע מ"החגים" ואיזה חלק נובע ממחלתו של ב"כ המבקשת (ולא הוגש תצהיר המבהיר נושא זה) - די בכך כדי לחייב את דחיית הבקשה.

16. לגבי מצבו הרפואי של ב"כ המבקשת, לא ארצה להרחיב את הדיון מפאת כבודו ועל מנת לשמור על פרטיותו, ונאחל לו כולנו בריאות שלמה.

17. חשוב מכך הוא כי לא מצאתי להיעתר לבקשת הארכה נוכח עמדתי לגבי סיכויי הערעור.

18. המדובר בקנס בסך 7,000 ₪ שהושת על המבקשת לאחר שהורשעה בהתאם להודעתה בניהול עסק ללא רישיון מחודש מרץ 2019 עד מועד ההרשעה, ביוני 2021, כלומר במשך יותר משלוש שנים. עצם הטלת הקנס הוסכם בין הצדדים במסגרת הסדר הטיעון שאומץ על ידי בית המשפט קמא, והמחלוקת נגעה רק לשיעור הקנס. בית המשפט קמא נימק בפירוט בגזר הדין את השיקולים בהתאם להוראות החוק, מנה את הטעמים לחומרא ולקולא, הזכיר פסיקה להשוואה, ונוכח ההלכה הפסוקה לגבי אי התערבות ערכאת הערעור ברף הענישה למעט במקרים חריגים - דומה שסיכויי הערעור יותר מנמוכים.

19. באשר לטענות שבהודעת הערעור - אף בהן אין כדי ללמד על סיכויי ערעור גבוהים. (א) לגבי סעיף 15 לחוק רישוי עסקים - בכתב האישום מיוחסות לשלושת הנאשמים "המקורים" עבירות מכוח סעיפים 4, 14 ו-15 לחוק. המבקשת הודתה והורשעה בעבירות לפי סעיפים 4 ו-14 בלבד. אמנם, בפתיח של גזר הדין יש אזכור גם של סעיף 15, אך המדובר בטעות כיון שסעיף זה מתייחס לאחריות נושא משרה בתאגיד לעבירות מכוח החוק, והסעיף היה רלבנטי לגבי שני הנאשמים שנמחקו. לכן, המדובר בטעות קולמוס שאינה משליכה על הענישה כלל וכלל. (ב) בהמ"ש קמא כן נתן משקל להסדר בתיק "התכנון והבניה" והתייחס מפורשות לנושא כאחד מהנימוקים לקולא. (ג) בהמ"ש נתן משקל למצבה של המבקשת (עמ' 7, שורות 22-23 לגזר הדין). (ד) בהמ"ש קמא התייחס לכל הנתונים שהוצגו לגבי המבקשת. (ה) בהמ"ש קמא פירט בגזר הדין את מכלול הנסיבות לגבי השתלשלות האירועים, וזקף את כולן לטובת המבקשת, הן בקביעת מתחם הענישה והן בקביעה העונש בתוך המתחם, ויוער כי אינני סבורה כי המדובר בהתנהגות "נלוזה" מצד המשיבה. (ו) ניתן משקל להודאה של המבקשת. (ז) לא ניתן משקל לכך שהמבקשת "לא גרמה לנזק ממשי לשום קרבן", היות וחובה על המבקשת לקיים את הוראות החוק, כולל חוק רישוי עסקים, ללא קשר לשאלה אם היא פוגעת או שלא פוגת "בקורבן" והוראות החוק ברורות ואינן מחייבות "פגיעה בקורבנות".

20. לכן, גם לאחר שהתעמקתי בהודעת הערעור שצורפה, לא שוכנעתי כי סיכויי הערעור טובים, ולמעשה הם קלושים. מכאן, שכאשר בוחנים אנו את התקופה שחלפה מאז שחלף המועד הקבוע להגשת ערעור, את סיכויי הערעור, את האינטרס הציבורי בהכרעה בערעור לגבי הקנס האמור, את החשש מעיוות דין במידה שתחסם האפשרות לערעור, ואת עקרון סופיות הדיון ועקרון היציבות והוודאות המשפטית - המסקנה הינה שיש לדחות את הבקשה.

21. נוכח האמור מעלה במקובץ, הבקשה להארכת המועד להגשת הערעור נדחית.

אבקש מהמזכירות לשלוח העתק לצדדים.

ניתנה היום, ט"ו כסלו תשפ"ב, 19 נובמבר 2021, בהעדר הצדדים.

